

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1725. usque ad annum 1728

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1784

VD18 13322648

§. 69. Concordia Papam inter & Sardiniaë Regem seliciter inita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67667)

Sæc. XVIII.
A. C. 1726.

fedens, sed duntaxat vel parieti vel saxo incumbens quiescere consuevit. Tandem post emensum in perfectissimo Dei famulatu octoginta annorum curriculum, meritis plenus, & sanctimonix laude inclytus die prima Maij Anno 1345. obdormivit in Domino. Eximiis dein virtutibus & prodigiis sub Paulo V. & Urbano VIII. ad Majorum sanctiones exacte discussis Beatorum Canoni adscriptus est; auctis vero miraculis Benedictus XIII. Eundem die vigesima secunda Decembris in Sanctorum Album retulit. Præter hos etiam Jacobum a Marchia Ord. FF. Minorum de Observantia, Agnetem a Monte Politiano Monialem Ord. Prædicatorum, & Thuribium Archiepiscopum Limanum Sanctorum, & Hyacintham Marefcotti Beatarum Cætui adscripsit.

§. LXIX.

Concordia Papam inter & Sardinix Regem feliciter inita.

*Guarnac.
Hist. Pontif.
t. 2. p. 418.
Epist. Be-
ned. XIII.
ad Regem
die 26. &
1726.*

Jam anno priori retulimus, quanta sollicitudine Benedictus XIII. veterem, quæ Pontifices inter & Victorem Amædæum Sardinix Regem intercesferat, controversiam ad exitum deducere studuerit: nunc tandem de mutuis, quæ

Sæc. XVIII.
A. C. 1726.

quæ hoc anno firmata fuere, concordia pactis agendum superest. Trina potissimum erant diffidii capita, & primum quidem spectabat jurisdictionis extensionem; dolebat enim Rex populos sibi subjectos extra suam ditionem saltem in casu appellationis, eo ex fine avocari, ut causas coram quibusdam Episcopis pendentes prosequerentur: Hujusmodi autem Episcopi erant septem, scilicet Intemelienfis, Albiganensis, Ticinensis, Viglebanus, Savonensis, Novariensis, & Dertusanus. Ut ergo Pontifex hac in re omnem deinceps contentionis occasionem tolleret, triplicem iniit viam, & quidem primo speciale Breve Apostolicum ad omnes hosce Episcopos, annuente Rege, transmisit, quo cautum erat, ut hi Episcopi quosdam eligerent Vicarios Generales in illa parte Diœceseos, qui in rebus tantummodo gravibus, atque in causis criminalibus sententiam non proferrent, inconsulto Episcopo: ceteris vero in rebus libera illis esset jurisdictionis potestas, nec ad Episcopum provocandi jus esset. Alterum huic malo medendi medium erat instructio seu agendi norma, quam cum Regis assensu Pontifex Sacræ Sedis Administris præscripsit in hunc tenorem: *Primo in linea, ut vocant, tolerantia permissum fuit causas beneficiorum,*

Es

Seco. XVIII. *Et decimarum in iudicio possessorio tam A. C. 1726. retinendæ, quam redintegrandæ coram iudicibus Laicis agi posse, reservata Petitorii cognitione Judici Ecclesiastico.*

Secundo. *In linea item Tolerantie permissum est in Bullis Apostolicis, aliisque rescriptis S. Sedis Regium pro executione assensum poni posse, dummodo meram rescripti inspectionem non excedat, quod VISUM vocari solet, nec aliquod decretum, vel Laicæ potestatis disquisitio, quoad illorum executionem intercedat.*

Tertio. *Episcopi præstita Regi obedientia liberum habeant usum Ecclesiasticæ Jurisdictionis. Et pro ea exercenda si assistentia sæculari, vel familia Armata indigeant, illam ab eadem Laicali potestate impetrabunt, quam statim assequuntur contra Ecclesiasticas personas in causis, tam civilibus, quam criminalibus, nullo delinquentis nomine expresso, nec delicti, aut causæ titulo indicato. Si vero in Laicos animadversio dirigatur; & Persona exprimat, & criminis, vel Causæ titulus in materia tam civili, quam criminali.*

Quarto. *Episcopi plenam habeant potestatem visitandi eorum Diœceses, Ecclesias, & loca pia, etiam exempta juxta Concilii Tridentini Decreta.*

Quinto. *Ad normam ejusdem Tridentinæ Synodi abstinebunt Episcopi ordinatione Clericorum ad titulum Patrimonii,*
nisi

nisi necessitate, vel Ecclesie utilitate impel-
lente; sed ordinandorum numerum coarctabunt
juxta numerum Beneficiorum, quatenus
beneficialem congruam attingant.

Sæc. XVIII.
A. C. 1726.

Tertia demum via, qua Pontifex
litis fomitem sustulit, erat Regia, ut
ajebant, *notificatio*, ad declaranda quæ-
dam Regis edicta Anno 1620. & 1640.
promulgata circa publica vectigalia,
quæ ex Clericorum etiam bonis exige-
bantur. Cum ergo in præfatis edictis
caveretur, ut publica onera bonis af-
fixa cum iisdem, quatenus ad Eccle-
siam devolverentur, pertransirent, hinc
ne una ex parte Immunitas Ecclesia-
stica nimium læderetur, ex altera parte
ex immoderata Ecclesiasticorum exem-
ptione Laici iisdem oneribus persol-
vendis impares essent, Regia *notifi-
catione* declaratum est, quod cum as-
sensu, & intelligentia S. Sedis Bona
Ecclesiasticorum in eodem edicto An-
ni 1620. comprehensa, ad onera ibi
decreta teneantur. Hoc tamen ad-
jecto, quod Patrimonia Sacra usque
adhuc constituta ab iisdem oneribus
omnino exempta sint. Onera vero ab
iisdem Ecclesiasticis debita, & usque
ad hunc diem non persoluta, munifica
Regis venia remitterentur. Hæc e-
rant potissima concordie circa juris-
dictionem, capita, quæ tam Papæ, quam
Regis

Sæc. XVIII. Regis assensu firmata, & postmodum
A. C. 1726. die vigesima quarta Martii anni se-
 quentis subscripta fuerunt.

Alterum contentionis caput verfabatur circa res Beneficiales; cum autem tota hæc controversia ex Nicolai V. Constitutione, cujus supra meminimus, originem duceret, hinc utrinque placuit, ut particulari Patrum Congregationi negotium daretur, & in ea præfatum Pontificis diploma, & præcipue hæc in illo contenta verba: *habitis prius intentione, & consensu ipsius (Sabaudix) Ducis* expenderentur, ac demum dicti Patres *consultive* referrent, utrum hæc verba verum liberumque Juspatronatus inducerent: Constabat hæc Congregatio ex quatuor Cardinalibus, nempe Paulutio, Imperiali, Origio, & Alexandro Albanio, quibus adungebatur Præsul Merlinius Paulutius. Hi ergo post maturam deliberationem declararunt, hæc verba verum Juspatronatus præferre: Postea ulterius quaesitum est, an eadem indulti verba duntaxat ad illam Personam, cui tum hoc diploma concessum fuit, sint restringenda, vel utrum ad quoscunque in Sabaudix Ducatu Successores extendenda? Demum vero disceptatum est, an Pensiones Beneficiorum in Sabaudia existentibus imponendi jus Pontifici

com-

competeret, & ad quem fructus eorundem beneficiorum vacantium devolverentur? Ad has quæstiones Rex respondit, secum eo prorsus modo agendum, quo cum ceteris Principibus, quibus ejusmodi indulta fuissent concessa, seque nullatenus permitturum, ut beneficia pensionibus gravarentur, aut vacantes beneficiorum fructus Cameræ Apostolicæ applicarentur. Percepto hoc Regis responso multum ultro citroque disceptatum, tandem vero Pontifex pacis cupidissimus Apostolicum Breve die vigesima nona Maij anni sequentis ad Regem dedit, in quo l. declaravit, prædicta verba in Nicolai V. diplomate comprehensa verum Jus Patronatus præferre, secundo, pensionem a Sacra Sede imponendam excedere non posse summam scutorum mille quingentorum, & præprimis pensionem super Lucediensem Abbatiam specialiter esse S. Sedi reservatam. Tertio, fructus vacantes quorumcunque beneficiorum, quæ in Nicolai V. Indulto comprehensa essent, reservandos esse ad commodum earundem Ecclesiarum, & Successorum in illis, sub cura tamen & administratione Oeconomi a Rege nominandi: Fructus vero pendentes, necnon mobilia, aliasque res ab Ant.

Sæc. XVIII.
A. C. 1726.

Hist. Eccles. Tom. LXXII.

B b tecef-

Sæc. XVII.
A.C. 1726.

tecessoribus acquisitas, omnesque tempore eorum obitus exstantes, juxta Regionis consuetudinem legitime inductam conservandas esse. His denuo utrinque firmatis, unica supererat difficultas circa directum Dominium in Abbatiam S. Benigni, necnon super oppidis Cortantiæ, Cortantionis, Montaliæ & Cisternæ. In hæc enim feudam Pontifex, quam Rex dominium seu proprietatem sibi competere propugnabant. Hac super re diu acriterque disceptatum, nihil tamen omnino conclusum, ne vero propter pertinacem de temporali commodo litem fidelium saluti damnum inferretur, aut illarum Provinciarum Ecclesiæ diutius suis Pastoribus orbatæ remanerent, hinc Pontifex unicuique ex his Diæcesibus optimos præfecit Antifites, cunctasque lites, quæ dissidia fovere, ac Religionis incremento adversari videbantur, juxta hujus amicabilis transactionis normam abstulit, ac penitus abolevit. Hæc tamen pax haud diutina fuit; quippe Clemens XII. Benedicti Successor inita hæc pacta revocavit, utpote quæ immodica fuissent, & Sacræ Sedis jura graviter læderent. Soli tamen Benedicto XIV. hanc controversiam extinguendi gloria erat reservata, uti suo loco recensabitur.

§. LXX.